

Література

1. Малиновський В. Державне управління [навч. посібн.] / В. Малиновський. – Луцьк: Вежа. – 2000. – С.54-55.
2. Райт Г. Державне управління / Г. Райн. – К. Основи. 1994. – 90 с
3. Олуйко В. Кадри в регіоні України: Становлення та розвиток: [монографія]. – К.: Наук. Світ, 2001, С.21.

Андрій КАЛИНЯК

Тернопільський національний економічний університет, Україна

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ В ПРОЦЕСІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА

Місто займає одне з найважливіших місць в системі адміністративно-територіального устрою не тільки в Україні, але і в зарубіжних країнах. У містах здійснюються важливі економічні, соціальні, політичні, екологічні та господарські процеси. Міста є центрами скупчення не тільки населення країни, але й суб'єктів усіх сфер діяльності (виробничої, економічної, соціально-культурної, екологічної, інноваційної, інвестиційної, транспортної тощо). В цілому, місто є центром життя людини у різних його аспектах. Органи влади, що здійснюють управління містом стикається з низкою ризиків. Тому пошук шляхів удосконалення державно-управлінської діяльності залишається актуальним питанням наукових досліджень і практичних заходів.

Місто є складним об'єктом управління, що характеризується органічною єдністю трьох основних підсистем: населення, природи, господарства. Кожна з них має ряд специфічних властивостей і розвивається під дією різних, іноді взаємовиключних, факторів.

Економічна безпека є життєво необхідною для кожного громадянина, що мешкає на території міст, а це 69,1 % сучасного населення України. Крім того, економічна безпека міст є важливим фактором для розвитку національної та регіональної економіки країни, формування та розвитку її людського та інноваційного капіталу, посилення конкурентоспроможності на європейському та глобальному ринках. З розвитком глобальних викликів та сучасних проблем економічна безпека міста займає важливе місце в інституціональній системі держави і суспільства та стає ефективним інструментом протидії

усій сукупності причин та явищ, що негативно впливають на сталий розвиток, економічну, соціальну та екологічну складові життя людей.

Поняття управління ризиками охоплює широкий спектр інституціональних проблем людського розвитку. Від таких простих проблем, як потреба в їжі, житлі, охороні здоров'я, природних та техногенних катаклізмів до потреб колективної безпеки, формування системи сталого економічного розвитку, формування сприятливої соціальної сфери та іншого.

Проблеми сталого розвитку міста неможливо оцінити і вирішити ефективно в межах якоїсь однієї сфери (галузі). Вони однаково стосуються соціальних, природничих і технічних наук, а безпосередньо сталий розвиток спрямований на узгоджене формування та функціонування економічної, соціальної і екологічної складових міста на основі раціонального використання всіх видів ресурсів (природних, трудових, виробничих, науково-технічних, інформаційних та ін.) [3, с. 46].

Об'єктивне існування ризиків у функціонуванні міст можна пов'язати з імовірнісною природою процесів, багатоваріантністю матеріальних та ідеологічних відносин, в які вступають мешканці територій. Проте функціонування і розвиток складних систем, таких як міста, як правило, описується за допомогою статистичних законів. Звідси випливає неможливість точного передбачення настання прогнозованого результату. Стандартний підхід, прийнятий в теорії ймовірності, припускає, що на певний об'єкт впливає багато чинників, які можна вважати випадковими. Очевидно, що домінування цього підходу у практиці управління пов'язане з об'єктивним обмеженням можливостей органів управління у сфері аналізу причинно-наслідкових зв'язків і виведення наслідків з відомих причин [2, с. 75].

Непередбачуваність виникнення ризиків для однієї особи або груп осіб у масштабі міста як великої соціальної системи видається впорядкованою системою загроз, що підлягає контролю з боку місцевих органів влади. Завдання органів місцевого самоврядування щодо управління соціальними ризиками дозволяє експериментувати з моделлю об'єкта захисту - міста, щоб з'ясувати, які з існуючих методів захисту є найбільш ефективними. Формування органами місцевого самоврядування засад економічної безпеки міста повинно включати використання підходу до аналізу ризиків, що передбачає послідовну реалізацію етапів, які обґрунтовують формування ефективного комплексу заходів безпеки [1, с. 12].

Перший етап полягає у визначенні основних, життєво важливих соціальних інтересів міської громади: стратегічних і тактичних цілей для досягнення обраного ними (а також органами влади) стану розвитку міста.

Другий етап полягає у визначенні аспектів життєдіяльності міської громади, що є найменш захищеними по відношенню до міста як об'єкта захисту. Для всіх параметрів і напрямків діяльності, визначених на першому етапі, органами місцевого самоврядування має бути встановлений перелік загроз та причин їх можливого виникнення.

Третій етап – оцінка ймовірності прояву кожної із загроз з використанням одного або сукупності наукових методів (емпіричної оцінки кількості проявів загрози за період, що аналізується; безпосередньої реєстрації проявів загроз; оцінки частоти проявлення загроз за спеціальними коефіцієнтами).

Четвертий етап полягає в оцінці очікуваних втрат в результаті прояву будь-якої із загроз безпеці міста.

П'ятий етап – аналіз та вибір методів захисту з визначенням їх вартісної оцінки та очікуваної ефективності.

На практиці, методики оцінки економічної безпеки міста в Україні, не носять офіційного, законодавчо закріпленого характеру. Вони, як правило, є теоретичними та працюють у відносно стабільній ситуації, коли характеристики зовнішнього середовища змінюються повільно. В умовах кризи параметри зовнішнього середовища змінюються дуже швидко. Отже, органи місцевого самоврядування, на які покладаються повноваження щодо управління містом, потребують розробки нових моделей, які мають забезпечувати своєчасне та ефективне управління ризиками.

Моніторинг у системі економічної безпеки міста повинен забезпечити захист економічних, соціальних і екологічних інтересів жителів міста, збереження її ресурсного потенціалу, сталого розвитку та зростання економіки міста, вдосконалення внутрішнього та зовнішнього економічного імунітету системи, збереження конкурентоспроможності економіки міста на міжнародному, національному та регіональному ринках за умови забезпечення стійкості її фінансового стану. Моніторинг має важливе значення в системі забезпечення економічної безпеки міста, оскільки є джерелом інформації про стан захищеності міста, що дозволяє попереджати й усувати вплив негативних факторів і чинників на розвиток економіки, прогнозувати розвиток економіки, а також

регулювати процеси в економіці міста для забезпечення його сталого розвитку.

Отже, управління ризиками в процесі сталого розвитку міста економічна безпека відіграє значу роль у забезпеченні економічної безпеки держави. На рівні державних і місцевих органів влади та органів місцевого самоврядування необхідно проводити таку політику прийняття рішень, щоб не відокремлювати економічну безпеку держави від економічної безпеки міста. Саме цього необхідно дотримуватись при формуванні системи забезпечення економічної безпеки міста, адже це дозволить забезпечити безперервний контроль, оцінювання та ідентифікацію ризиків, вчасно і адекватно реагувати на них, що, у свою чергу, забезпечить сталий розвиток економіки міст і держави в цілому.

Література

1. Жадан Є.В. Управління ризиками в процесі забезпечення соціальної безпеки міста / Є.В. Жадан // Збірник тез науково-практичної заочної конференції «Державна економічна політика регіонального розвитку», 10 червня 2015 р. – Харків, 2015. – С. 12-14.

2. Плужник А.В. Моніторинг у системі забезпечення економічної безпеки міста / А.В. Плужник // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2012. – № 1 (52). – С. 75-77.

3. Управління сучасним містом: підручник / За ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2008. – 632 с.

Леся КАНАК

Тернопільський національний економічний університет, Україна

МІЖРЕГІОНАЛЬНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО В КОНТЕКСТІ НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

Процес регулювання надання медичних послуг у медичних закладах різних форм власності залишається недостатньо відпрацьованим у регіонах України. Сучасні виклики, що постають перед Україною в сфері охорони здоров'я, зумовлюють необхідність пошуку інноваційних підходів до формування нової регіональної політики, яка забезпечить пріоритет інтересів пацієнтів, контроль за якістю медичних послуг, а також підвищить задоволеність населення якістю і доступністю медичних послуг. Водночас, для регіонів характерними є наступні